

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/690/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7108201747
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7108201747.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: T. V., G.. XX.XX.XXXX, K. Z. O., O. XX, zastúpeného JUDr. Ivanom Jurčišinom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Košiciach, Mlynská 26, proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., so sídlom v Banskej Štiavnici, Radničné námestie 8, Odštepny závod Košice, so sídlom v Košiciach, Ďumbierska 14, IČO: 36 022 047, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 36C/45/2008-266 z 01.04.2014 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a vo výroku o trovách štátu a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej iba „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.549,85 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 476,85 Eur od 7.1.2008 do zaplataenia, 6,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 235,62 Eur od 2.1.2009 do zaplataenia, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 332,42 eur od 1.2.2011 do zaplataenia, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 166,32 Eur od 3.1.2012 do zaplataenia a s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 332,64 Eur od 17.1.2014 do zaplataenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Zaviazal žalobcu zaplatiť trovy štátu vo výške 387,06 eur, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Košice I vo výške 205,61 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vrátil žalobcovi preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 300,- eur, ktorý je povinná vrátiť učtáreň Okresného súdu Košice I z položky D14-57/2013, do 15 dní od doručenia právoplatného rozsudku.

Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu viackrát podal návrh na pripustenie zmeny návrhu týkajúceho sa vydania bezdôvodného obohatenia, a to za obdobie rokov 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 a od 16.1.2012 do 16.1.2014. Celkovo sa tak žalobca domáhal zaplataenia sumy 3.028,71 Eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 908,19 Eur od 7.1.2008 do zaplataenia, s 6,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 454,09 Eur 2.1.2009 do zaplataenia, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 906,30 Eur od 1.2.2011 do zaplataenia, s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 415,39 Eur od 3.1.2012 do zaplataenia a s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 344,74 Eur od 17.1.2014.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 454 OZ, § 456 veta prvá OZ, § 458 ods. 1, veta prvá OZ, § 517 ods. 1, 2 OZ a dospel k záveru, že žalobca sa v tomto konaní domáhal zaplataenia dlžnej sumy titulom bezdôvodného obohatenia.

Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané a to najmä zo záverov, ktoré vyplynuli zo znaleckého dokazovania, že žalobca je výlučným vlastníkom parcely č. XXX U. Z. XXX M.X, V. O. U. O.Ô. Z. O. XIX, E. Q. E. Z. J. L. Č.. XXX - Č., U. O., U. O., C. Ú. A., O. K. J., Ž. G. O. O. Č.. XXX V. Č.. XX P. N., C. Ú. A., C. Z. B. Ž. A. G. F. Z. E. V., E. Q. Z. J. L. Č.. XXX a je potrebné vychádzať z výmery XXX M.X. Na predmetnom pozemku je stavba - umelý vodný tok, ktorý pozostáva z upraveného dna a svahov potoka s prístupom zo spevnenej komunikácie s možnosťou napojenia na plyn, kanalizáciu, elektrickú energiu a vodovod, a ktorého správcou umelého vodného toku je žalovaný. Vzhľadom na to, že na pozemku, ktorý vlastnícky patrí žalobcovi, tento ho nemôže užívať a to preto, že na tomto pozemku sa nachádza stavba - umelý vodný tok v správe žalovaného, a ktorý so žalobcom nemá uzatvorenú žiadnu nájomnú zmluvu, tento sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje a preto je povinný žalobcovi vydať bezdôvodné obohatenie. Žalobca žiadal vydať bezdôvodné obohatenie od 1.1.2006 do 16.1.2014, a to nasledovne:

Za rok 2006 sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 454,09 Eur, za rok 2007 taktiež v sume 454,09 Eur, za rok 2008 taktiež v sume 454,09 Eur, za rok 2009 žiadal vydať bezdôvodné obohatenie v sume 453,15 Eur, za rok 2010 taktiež v sume 453,15 Eur, za rok 2011 v sume 415,39 Eur, a to od 2.2.2011 do 2.1.2012 a od 16.1.2012 do 16.1.2014 v sume spolu 344,74 Eur, poukazujúc na výšku nájomného na m² 1,008 Eur (171 m² x 1,008 Eur = 172,37 Eur na rok a krát 24 mesiacov). Zo znaleckého dokazovania, a to z výpočtu výšky bezdôvodného obohatenia súdom ustanoveným znalcom vyplynulo, že výška bezdôvodného obohatenia, resp. nájmu za rok 2006 predstavovala sumu 234,30 Eur, za rok 2007 sumu 242,55 Eur, za rok 2008 sumu 235,62 Eur, za rok 2009 sumu 172,10 Eur, za rok 2010 sumu 166,32 Eur, za rok 2011 sumu 166,32 Eur. Za obdobie od 16.1.2012 do 16.1.2014 výška bezdôvodného obohatenia predstavuje spolu sumu 332,64 Eur (166,32 x 2). Spolu výška bezdôvodného obohatenia činí sumu 1.549,85 Eur. Žalobca sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 3.028,- Eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa vychádzajúc z jednotlivých znaleckých dokazovaní, poukazujúc pritom na znalecké dokazovanie týkajúceho sa určenia výšky bezdôvodného obohatenia rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Súd prvého stupňa zároveň žalobcovi priznal aj príslušenstvo - úroky z omeškania tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom do omeškania s jednotlivými sumami určenými podľa výsledkov znaleckého dokazovania, sa žalovaný dostal tak, ako to žiadal žalobca.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. s odkazom na ust. § 151 ods. 1, 2 O.s.p. a vyslovil, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, keďže úspech žalobcu predstavuje 51,17 %, čo je neúspech žalovaného a neúspech žalobcu tak predstavuje 48,83 %.

O náhrade trov štátu rozhodol v zmysle § 148 ods. 1 veta prvá O.s.p. a vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu súd účastníkov konania zaviazal aj k povinnosti nahradiť trovy vzniknuté štátu v súvislosti s platením výšky znalečného, a to tak, že žalobcu zaviazal zaplatiť trovy štátu vo výške 387,06 eur a žalovaného sumu 205,61 eur. Uviedol, že štát platil trovy spolu vo výške 792,67 eur (1. znalecký posudok - 389,25 eur, 2. znalecký posudok - 79,87 eur a 3. znalecký posudok - 310,27 eur + 13,28 eur, t.j. výpoveď znalca na pojednávaní). Žalobca je povinný zaplatiť trovy štátu vo výške 48,83 % a žalovaný vo výške 51,17 %. Dodal, že 48,83 % zo sumy 792,67 eur je 387,06 eur a 51,17% je 405,61 eur a po odpočítaní zloženého preddavku žalovaným v sume 200,- eur, trovy štátu, ktoré je povinný zaplatiť žalovaný predstavujú čiastku 205,61 eur.

Na záver konštatoval, že žalobca zaplatil preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 300,- eur a vzhľadom k tomu, že žalobca netrval na kontrolnom znaleckom dokazovaní, súd prvého stupňa rozhodol o vrátení preddavku žalobcovi na trovy znaleckého dokazovania vo výške 300,- eur tak, ako to uviedol vo výrokovej časti rozsudku.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. t.j., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podané odvolanie odôvodňoval nesprávnym právnym záverom súdu prvého stupňa, pokiaľ aplikoval v otázke posúdenia trov konania v prejednávanej veci ust. § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko je namieste náležitá aplikácia § 142 ods. 3 O.s.p., nakoľko v prejednávanej veci rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, s poukazom aj na citované rozhodnutia k otázke náhrady škody. K ust. § 148 ods. 1 O.s.p. uviedol, že k úhrade trov štátu by mal byť súdom v plnej výške zaviazaný žalovaný.

Navrhoval, aby odvolací súd zmenil napadnutú časť uznesenia tak, že zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania (bez ich bližšej špecifikácie a vyčíslenia) a zároveň zaviazal žalovaného zaplatiť trovy štátu vo výške 592,67 eur na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, alebo uznesenie v napadnutej časti zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania § 214 ods. 2 O.s.p., podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, teda vo výroku o trovách konania a trovách štátu a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa o trovách konania a trovách štátu rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a z dôvodu čiastočného úspechu účastníka vo veci náhradu trov pomerne nerozdělil, ale vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania vychádzajúc z tej skutočnosti, že žalobcov úspech predstavuje vo veci 51,17 % a neúspech žalovaného 48,83 % a v tomto pomere úspechu a neúspechu vychádzal aj pri rozhodnutí o trovách štátu v súvislosti s platením výšky znalečného.

Odvolací súd uvádza, že predmetom konania bolo vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1, 2 a § 454 OZ. Žalobca je vlastníkom parcely, na ktorej sa nachádza F. Z. E. V., E. Q. E. Z. J. L. Č.. XXX, na ktorom sa nachádza stavba - umelý vodný tok, ktorý pozostáva z upraveného dna a svahov potoka s prístupom zo spevnenej komunikácii a s možnosťou napojenia na plyn, kanalizáciu, elektrickú energiu a vodovod a ktorého správcou umelého vodného toku je žalovaný. Vzhľadom na to, že na pozemku, ktorý vlastnícky patrí žalobcovi, ktorý ho nemôže užívať a to preto, že na tomto pozemku sa nachádza stavba - umelý vodný tok v správe žalovaného, a ktorý so žalobcom nemá uzatvorenú žiadnu nájomnú zmluvu, tento sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje a preto sa žalobca v tomto konaní domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie od 01.01.2006 do 16.01.2014 v sumách, ktorých výška bola vyčíslená ustanoveným znalcom v konaní, v rámci súdom nariadeného znaleckého dokazovania.

Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 3.028,71 eur s prísl.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom vyhovel žalobcovi v časti zaplatenia sumy 1.549,85 eur s príslušenstvom, pričom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Žalovaný v dôvodoch odvolania napádal nesprávny právny záver, čo sa týka aplikácie v ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a odkazoval na ust. § 142 ods. 3 O.s.p., keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku.

Odvolací súd sa s touto odvolacou námietkou žalobcu sa stotožňuje a táto odvolacia námietka je uplatňovaná dôvodne.

Podľa ust. § 142 ods. 3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, v takomto prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Toto ustanovenie predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania; súd podľa neho prizná účastníkovi konania plnú náhradu trov konania, i keď mal vo veci len čiastočný úspech v troch prípadoch: Ide o prípady - ak mal účastník neúspech v pomerne nepatrnej časti, - rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, - rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (II. US 82/09- 27).

Ustanovenie § 142 ods. 3 O. s. p. treba v pomere k ustanoveniu § 142 ods. 2 O. s. p. považovať za lex specialis, pričom vo vzájomnom vzťahu týchto dvoch ustanovení platí všeobecné pravidlo, podľa ktorého špeciálna úprava má prednosť pred všeobecnou úpravou (lex specialis derogat legi generalí) (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 8. decembra 2010, sp. zn. 2 Obdo 39/2010. Pre priznanie plnej náhrady trov

konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu účastníka konania (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií a jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Ako príklad takéhoto určenia výšky plnenia v závislosti od úvahy súdu sa aj v odbornej právnickej literatúre uvádza rozhodovanie súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého súd určí výšku náhrady nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (viď Občiansky súdny poriadok - Komentár, Eurounion, s.r.o., Bratislava 2010, str. 555).

V prejednávanej veci súd prvého stupňa sčasti vyhovel návrhu žalobcu a priznal žalobcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z hľadiska rozhodovania o trovách konania sa však dôsledne prvostupňový súd nevyrovnal, že v tomto prípade je určujúce, že výška vydania bezdôvodného obohatenia závisela nie od toho akú výšku tejto náhrady žalobca požadoval a akú výšku súd priznal, ale že rozhodujúce bolo, že výška náhrady závisela od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Prvostupňový súd preto mal aplikovať ust. § 142 ods. 3 O.s.p. v predmetnej veci, nakoľko ide teda o typickú situáciu, keď je len veľmi ťažko možné laikovi vopred poznať, akú mu sumu súd prizná. Na veci ohľadne bezdôvodného obohatenia za užívanie cudzej veci bez právneho dôvodu neexistujú spravidla žiadne tarify ani tabuľky. Možno s určitou dávkou pravdepodobnosti predpokladať približnú sumu. Výška bezdôvodného obohatenia sa nestáva explicitnou ani po znaleckom dokazovaní, pretože konečnú sumu určí súd so zreteľom na všetky okolnosti prípadu a spravidla prihliadne na trhové podmienky, za ktorých sa obdobné veci stávajú predmetom odplatných právnych vzťahov. Na účely náhrady nákladov konania je však dôležité to, že vo veci samej išlo o nároky z porušenia práva (konkrétne z bezdôvodného obohatenia) a súd mal určiť primeranú náhradu po náležitej úvahe.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia má štát podľa výsledkov konania proti účastníkovi právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Z dôvodu nesprávnej právnej úvahy pri rozhodnutí o trovách konania odvolací súd zrušil rozsudok v napadnutých výrokoch o trovách konania a trovách štátu podľa § 221 ods. 1 písm. f), ods. 2 O.s.p. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.